Memo

Betreft	:	Stand van zaken GDO en vSKBN
Aan	:	Algemene Ledenvergaderingen
Datum	:	19 november 2026 (datum ALV's)

In 2026 hebben GDO, vSKBN en bureau SME verder gebouwd aan een sterkere samenwerking, een steviger financiële basis en meer ondersteuning voor de leden. Hieronder staan de belangrijkste ontwikkelingen en resultaten op hoofdlijnen.

1. Samenwerking en koers

De gezamenlijke werkwijze, waarbij SME het bureau vormt voor de verenigingen, functioneert goed. Ondersteuning van besturen en leden, kennisuitwisseling, projecten, belangenbehartiging en communicatie worden steeds meer in samenhang georganiseerd. Ook de gezamenlijke kennis- en netwerkdagen zijn een goede stap. Daarbij blijft het belangrijk dat kinderboerderijen, natuur- en duurzaamheidseducatie (NDE) en stadslandbouw zich allemaal in de samenwerking herkennen.

Samen met leden en besturen is gewerkt aan het meerjarenplan 2027 t/m 2030 en het jaarplan 2027. De plannen zijn voorbereid op basis van ledenpeilingen, bestuurssessies en werk van het bureau en worden in november aan de ALV's voorgelegd.

2. Financiële basis verbetert

De jaarrekeningen over 2025 zijn in juni vastgesteld. Belangrijk nieuws is dat de subsidieaanvraag van vSKBN bij LVVN voor voorlichting over dierenwelzijn bij cavia's en konijnen waarschijnlijk wordt toegekend.

Bij GDO komen er meer contributies en projecten binnen dan begroot. Bij vSKBN nemen de contributie inkomsten toe en zijn er enkele projecten toegekend. De verwachting is dat beide verenigingen minimaal volgens begroting uitkomen: circa € 5.000 positief voor GDO en rond nul voor vSKBN.

3. Meer zichtbaarheid en sterkere ledenbinding

De positie van beide verenigingen is versterkt door contacten met ministeries, gemeenten en maatschappelijke partners. GDO en vSKBN zijn aangesloten bij Groenpact en het manifest 13.000 Groene Gezonde Buurten. GDO bracht met partners een *position paper* over jeugd en natuur uit en daarop is een project gestart samen met IVN en van Dijk Nijkampfonds. Het vSKBN-

trendrapport maakt de omvang van de sector zichtbaar: stads- en kinderboerderijen ontvangen samen naar schatting 30 miljoen bezoeken per jaar.
De netwerkdag van GDO en vSKBN op 19 juni bij Avifauna trok ongeveer 100 deelnemers. De GDO-tweedaagse in september stond in het teken van positionering en werd goed bezocht door ongeveer 80 personen; leden hebben aangegeven deze bijeenkomsten te willen behouden. Ook kennisdagen, trainingen en gezamenlijke projecten dragen bij aan de onderlinge verbinding.
De nieuwe vSKBN-website is eind september live gegaan. De GDO-website wordt inhoudelijk versterkt. Achter de websites wordt een interactief ledenplatform ontwikkeld. Ook worden ledengegevens en kennisdocumenten verder opgebouwd, zodat de verenigingen de sector beter kunnen vertegenwoordigen en leden gerichter kunnen ondersteunen.

5. Belangrijke ontwikkelingen rond natuur- en duurzaamheidseducatie (NDE)

GDO werkt met leden en partners aan een grotere rol voor natuur en duurzaamheid in en rond scholen. Er is meegedacht over de nieuwe kerndoelen en er worden materialen ontwikkeld voor duurzame basisvorming en vijf themaleerlijnen. De eerste ronde van de training rolontwikkeling voor NDE-medewerkers was succesvol; de tweede ronde is gestart. De inzet is dat NDE-organisaties vaker als partner en makelaar van scholen optreden.
Binnen de Alliantie Schooltuinen is het aandeel kinderen dat ervaring heeft met een schooltuin volgens de notitie gegroeid van 19% naar 27%. De Week van de Schooltuin, de Gouden Wortel en de inzet van regioaanjagers droegen hieraan bij. GDO blijft daarnaast actief binnen Jong Leren Eten en werkt met partners aan natuurkampen, voedseleducatie en een sterkere verbinding tussen onderwijs, natuur en gezondheid. Eco-Schools is overgedragen van SME aan GDO om de verbinding met het NDE-netwerk te versterken. GDO heeft bijdrage geleverd in de consultatie ‘Gelijke leer- en ontwikkelvoorwaarden en het onderwijsachterstandenbeleid’
Voor watereducatie is toegekend aan het SME-budget voor 2026–2029: €600.000. Bij de ALV/Kennisdag is hierover een workshop. Verder wordt met LVVN gesproken over toekomstig beleid voor natuur- en duurzaamheidseducatie en voedseleducatie en -participatie.

6. Belangrijke ontwikkelingen bij Stads- en kinderboerderijen

In juni vond de Maand van de Stads- en Kinderboerderij plaats, met veel lokale activiteiten en politieke lunches. Dit was succesvol. Landelijk werd onder meer ingezet op de verbinding tussen kinderboerderijen, bewegen en gezondheid via “Lekker Beesten”. Met Maand van de kinderboerderij en Lekker Beesten kwam er ca €75.000 aan projectbudget binnen.

vSKBN heeft inspraak geleverd op de AMvB bij de Wet dieren. Het 55e kwaliteitsbewijs is uitgereikt. Samen met ArboNed wordt gewerkt aan een digitale RI&E-module; voor dierenweides wordt een eenvoudiger kwaliteitsbewijs ontwikkeld. Ook is de situatie rond verplichte deelname aan pensioenfonds zorg- en welzijn (PFZW) besproken met het ministerie en het pensioenfonds. De Code Stads- en Kinderboerderijen was uitgesteld door beperkte capaciteit, na de ALV wordt dit opgepakt.

7. Wat vraagt nog aandacht?

De belangstelling voor Huurders op Groen en sommige activiteiten rond groene participatie blijft achter bij de verwachting. Ook is verdere regionale samenwerking gewenst. De verenigingen willen hun ledenbestand en de verschillende functies binnen lidorganisaties beter in beeld krijgen, zodat ondersteuning beter aansluit op de praktijk. Bijvoorbeeld kunnen bestuursleden, beheerders, managers, dierverzorgers en educatiemedewerkers dan apart ondersteund worden. Daarnaast blijft aandacht nodig voor voldoende capaciteit op het bureau en voor een herkenbare plek van alle onderdelen van het netwerk.

8. Tot slot nog enkele highlights

- Het platform Bronnen voor NDE is aangepast naar een klantvriendelijk systeem, dit is ondergebracht bij GDO. Tijdens de ALV is hierover een workshop.
- Vanuit GDO trekken we binnen Natuurinclusief het domein onderwijs en binnen het programma Gezonde school trekken wij het thema Milieu/Natuur.
- Alliantie schooltuinen krijgt een vervolg in 2027, afstemming met ministerie en het Jong Leren Eten programma is daarin goed. Ook is er een leertraject voedseleducatie gestart.
- Het kennisplatform Stadslandbouw ressorteert ook onder GDO. Conny Taheij trekt dit. Tijdens de ALV is hiervan een workshop.
- Een initiatief om landelijk Natuurkampen weer onder de aandacht te brengen heeft geleid tot een gezamenlijk project t van aanbieders. Vanuit GDO werken we met hen aan een landelijke aanpak.
- ‘De Helderse Vallei’, centrum voor NDE, Stadsboerderij en wildopvang, in Den Helder was eind oktober gastorganisatie van de internationale conferentie van stads- en kinderboerderijen (EFCF).